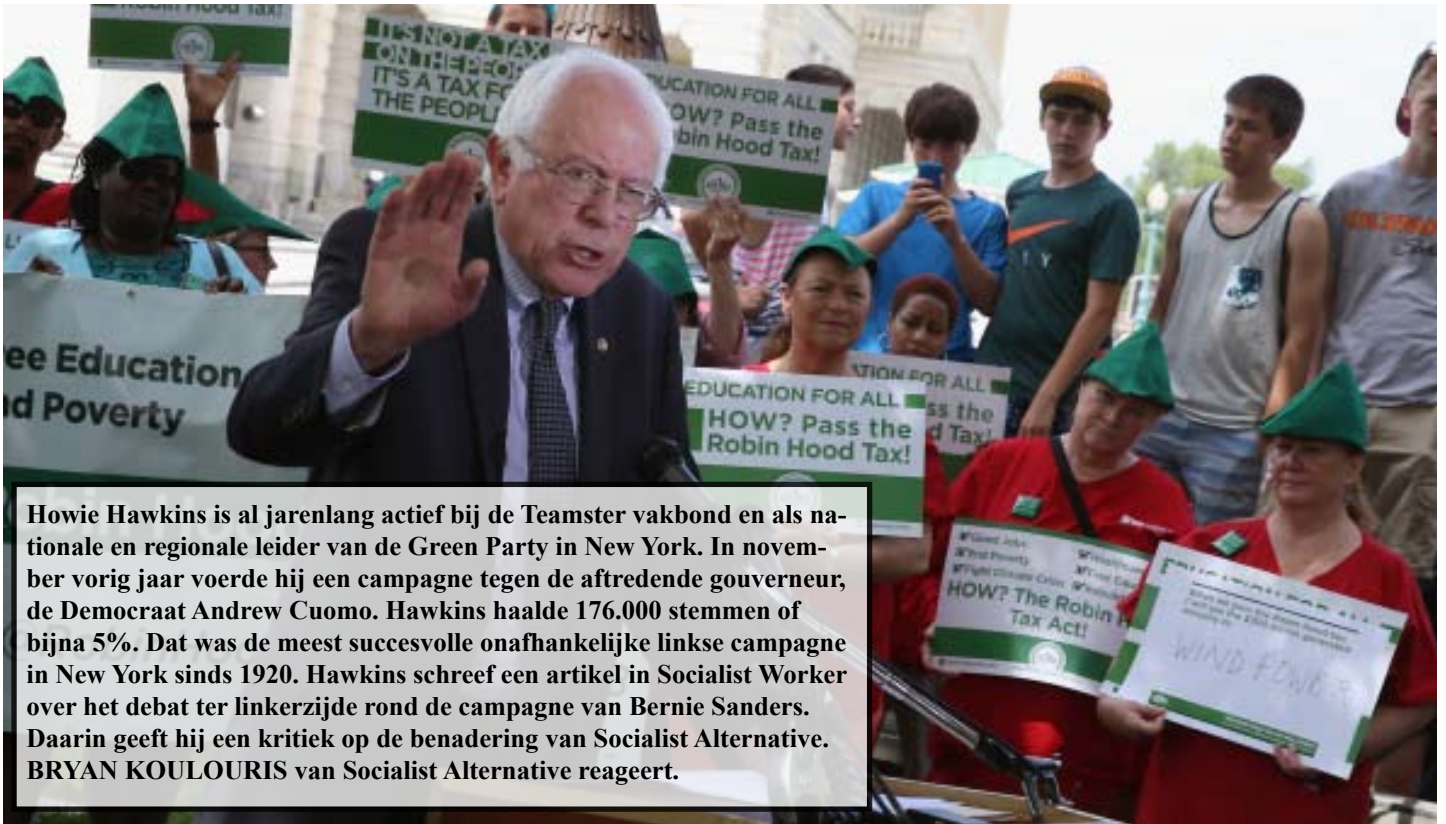

Hoe de aanhangers van Bernie Sanders overtuigen van een onafhankelijke arbeiderspolitiek?

Howie Hawkins is al jarenlang actief bij de Teamster vakbond en als nationale en regionale leider van de Green Party in New York. In november vorig jaar voerde hij een campagne tegen de aftredende gouverneur, de Democraat Andrew Cuomo. Hawkins haalde 176.000 stemmen of bijna 5%. Dat was de meest succesvolle onafhankelijke linkse campagne in New York sinds 1920. Hawkins schreef een artikel in Socialist Worker over het debat ter linkerkant rond de campagne van Bernie Sanders. Daarin geeft hij een kritiek op de benadering van Socialist Alternative. BRYAN KOULOURIS van Socialist Alternative reageert.

De campagne van Bernie Sanders wekt meer reactie op dan door iedereen verwacht werd. Het wijst op een breed gedragen afkeer tegen Wall Street, frustratie over de dominantie van de grote bedrijven op het politieke stelsel en een openheid voor socialistische ideeën in de VS. De bijeenkomsten van Sanders moesten steeds naar grotere zalen uitwijken. Van New Hampshire en Iowa tot Colorado en Minnesota moesten duizenden mensen weggestuurd worden omdat ze niet in de zaal van de meeting met Sanders konden. Peilingen wijzen op grote steun voor Sanders, in de ene na de andere staat komt hij op minder dan tien procent van Hillary Clinton.

Socialist Alternative staat voor een nieuwe massale partij van de werkende bevolking. We zijn het niet eens met de benadering van Sanders om aan de primaries bij de Democraten deel te nemen. We denken anderzijds ook dat de linkerkant een enorme fout zou maken indien het grote belang en het potentieel van honderdduizenden mensen die naar deze campagne kijken genegeerd zou worden.

De duizenden mensen die actief zijn in de campagne waren voorheen vaak niet politiek actief en ze zijn kwaad omwille van de enorme ongelijkheid in de samenleving. Ze zien het niet zitten om voor het 'minste kwaad' van voormalig WalMart-bestuurder Hillary Clinton te stemmen tegen aartsreactionairen zoals Scott Walker of de zoveelste Bush. Als Sanders de primaries verliest, wat volgens ons het meest waarschijnlijke is, dan zal hij naar eigen zeggen de Democratische presidentskandidaat steunen. Wellicht wordt dat Hillary Clinton. Dit sluit aan bij eerdere standpunten van Sanders die steeds de Democratische presidentskandidaat steunde.

Deze twee elementen – het feit dat Sanders voor de Democraten kandideert en de woede tegen de grote bedrijven waar hij uitdrukking aan geeft – zorgen voor de diepe tegenstellingen in de campagne van Sanders. Enerzijds is er het gevaar dat Sanders de radicalisering van werkenden en jongeren gewoon kanaliseert naar de campagne van Hillary Clinton en dat hij op die manier de Democratische Partij aanvaardbaar wil maken onder diegenen die het meest kritisch staan tegenover de gevestigde politiek. Anderzijds brengt de campagne van Sanders wel het potentiële ruwe materiaal voor een onafhankelijke politieke beweging bijeen. Er zijn honderdduizenden mensen die hem steunen omdat ze in hem een alternatief zien op de gevestigde politici en het beleid van de grote bedrijven.

Socialisten moeten volgens ons steeds proberen om gehoor te vinden bij een radicaliserend publiek en moeten ervoor opkomen dat deze mensen niet in de val van de Democratische Partij trappen, maar integendeel overgewonnen worden voor een onafhankelijke beweging die de samenleving kan veranderen. Om efficiënt steun voor socialistische ideeën en een onafhankelijke politiek op te bouwen, moeten we rekening houden met het bestaande bewustzijn in plaats van het bewustzijn dat we liever zouden hebben.

Het is in deze zin dat Socialist Alternative het radicale platform van Bernie Sanders heeft verwelkomd. Tegelijk legden we uit dat de Democratische Partij geen alternatief is voor wie tegen Wall Street en de superrijken wil ingaan. Sanders zal de primaries bij de Democraten niet winnen en er zal een onafhankelijke kandidatuur nodig zijn tegen Hillary Clinton en de Republikeinse kandidaat in de presidentsverkiezingen van 2016. Om tot een politieke

revolutie tegen de gevestigde politici te komen, kan Sanders niet rekenen op Hillary Clinton of andere gevestigde kandidaten. Wij hebben er sterk op aangedrongen dat Sanders als onafhankelijke kandidaat tegen Clinton en de Republikeinen zou kandideren. Toen Sanders duidelijk maakte dat hij de Democratische kandidaat zal steunen (wellicht Hillary Clinton), leidde dit tot heel wat debat onder de aanhangers van Sanders. Socialisten en voorstanders van een onafhankelijke linkerzijde moeten aan dit debat deelnemen om de aanhangers van Sanders over te winnen voor onze benadering. Socialist Alternative komt tussen op de meetings en doet er positieve voorstellen om te bouwen aan het verzet tegen de “miljardairsklasse” waar Sanders over spreekt. We willen samenwerken met mensen die voor Sanders campagne voeren terwijl we tegelijk discussie voeren over de beste methoden om tot overwinningen voor de werkende bevolking en de jongeren te komen.

De georganiseerde socialistische linkerzijde is jammer genoeg erg klein in vergelijking met de taken waar we voor staan. Hetzelfde kan gezegd worden over onafhankelijke linkse verkiezingscampagnes in het algemeen, met enkele uitzonderingen zoals Kshama Sawant in Seattle of de California Progressive Alliance in Richmond. Activisten moeten steeds zoeken naar methoden om onze ideeën naar een breder publiek te brengen en om mensen te organiseren in strijdbewegingen zoals voor een verhoging van het minimumloon tot 15 dollar per uur, de strijd tegen racistische politiegeweld en bewegingen tegen de besparingen in het openbaar onderwijs. In dit proces moeten we altijd manieren vinden om voor een onafhankelijke linkerzijde op te komen en de nood om de samenleving fundamenteel te veranderen doorheen massabewegingen van de werkende bevolking. Op dit ogenblik is het grootste publiek waar socialisten steun kunnen opbouwen voor een onafhankelijke politiek van de arbeidersbeweging dit van de duizenden werkenden en jongeren die rond de campagne van Bernie Sanders verzamelen. De benadering die Howie Hawkins voorstelt, zal socialisten jammer genoeg niet toelaten om deze kans te grijpen.

Met een zwakke arbeidersbeweging en een gebrek aan een groot aantal succesvolle linkse campagnes, moeten we er rekening mee houden dat de woede tegen de gevestigde politiek en de rol van de grote bedrijven tot uiting komt in vaag populisme en vaak in de Democratische partij. Zelfs veel van de campagnes van de onafhankelijke linkerzijde zijn jammer genoeg niet expliciet socialistisch. Dit betekent echter niet dat socialisten vanop de zijlijn moeten toekijken. In plaats van ons programma achter ons te laten, moeten we bewust tussenkomen om de discussies en de organisaties te versterken waarmee we tot overwinningen kunnen komen voor werkenden en onderdrukten.

2016: Clinton steunen?

Bernie Sanders verklaarde dat hij geen “stoorzender” wil zijn zoals de linkse populistische presidentskandidaat Ralph Nader in het verleden en dat hij gelijk welke Democratische presidentskandidaat zal steunen. Het is een bocht in de politieke benadering van Sanders die aanvankelijk in Vermont voor een meer radicale koers ging in vergelijking met zijn “pragmatische” positie vandaag. Socialist Alternative is het daar niet mee eens. We steunden de campagne van Ralph Nader en verwerpen het idee dat zijn campagnes (of die van Jill Stein of anderen) slechts ‘stoorzenders’ zijn. In navolging van onze algemene koers zullen we met Socialist Alternative geen Democraten steunen in de presidentsverkiezingen of andere verkiezingen. Maar we denken niet dat de intentie van Sanders om de Democraten te steunen, betekent dat zijn campagne “niets verandert” zoals Hawkins stelt.

De campagne van Sanders kan net zoals dit eerder door Occupy gebeurde de kwestie van ongelijkheid centraal in het politieke debat plaatsen. We zagen reeds dat Clinton haar retoriek hierover moest aanpassen. Tienduizenden werkenden en jongeren halen energie uit de campagne van Sanders en raken voor het eerst bij politiek betrokken. Duizenden mensen zullen actief op zoek gaan

naar wat socialistische ideeën zijn als ze horen dat Sanders zich omschrijft als een “democratische socialist”.

De realiteit van de door grote bedrijven gedomineerde Democratische Partij maakt dat het virtueel uitgesloten is dat Sanders de primaries bij de Democraten wint. In dit vroege stadium van de voorverkiezingen is het voor de Democratische partij en Hillary Clinton nog niet nodig om Sanders met de grond gelijk te maken. Zijn campagne brengt energie in de primaries en hij kan een nuttige rol spelen om Clinton en de Democraten te ondersteunen. Het kan nuttig zijn om op deze manier linkse werkenden en jongeren naar de Democraten te brengen. De uitdaging voor socialistische partijen is om dit te vermijden.

De houding van de Democratische leiding en de financiers van de grote bedrijven zal veranderen indien Sanders blijft vooruitgaan en de primaries kan winnen. Ondanks de brede steun aan de basis voor de campagne van Sanders en de goede resultaten die hij in de peilingen bekomt, hebben de grote bedrijven en het establishment heel wat middelen om Sanders later een nederlaag toe te brengen. De voorbeelden van de campagnes van Jesse Jackson en Howard Dean hebben in het verleden aangetoond hoe de gevestigde media tegen deze linkse kandidaten kan ingezet worden om twijfel te zaaien en de kandidaten uiteindelijk onderuit te halen.

Clinton en de Democratische leiding heeft enorme financiële voordelen die ze vollop zullen gebruiken zodra de primaries in de grotere staten plaatsvinden. Prominente liberale Democraten met een autoriteit onder progressieve kiezers zoals vakbondsleiders, vertegenwoordigers van vrouwenorganisaties, de LGBTQ-beweging, burgerrechtengroepen en milieu-organisaties kunnen ingezet worden tegen Sanders. Tenslotte kunnen de ondemocratische regels van de Democratische primaries en de partijconventie gebruikt worden opdat de favoriet van de grote bedrijven de voorverkiezingen wint.

Naarmate de primaries verdergaan, zal de campagne van Sanders een politieke crisis kennen. Het zal immers duidelijk worden dat Sanders zal verliezen en dat hij daarna Clinton zal steunen. Socialistische partijen moeten in discussie gaan met de aanhangers van Sanders om te vermijden dat ze de Democratische Partij steunen, deze begraafplaats van sociale bewegingen. Om dit efficiënt te doen, moeten we gehoor vinden onder de aanhangers van Sanders met voorstellen om zijn campagne te verbinden met bewegingen waarmee we overwinningen kunnen boeken en de basis leggen voor een sterke campagne tegen Clinton en de Republikeinen. We moeten zoveel mogelijk druk van onderuit opbouwen om van Sanders te eisen dat hij Hillary Clinton niet zou steunen en zelf verder campagne voert na de primaries met een onafhankelijke kandidatuur in de verkiezingen. Het zou verkeerd zijn om het potentieel voor de uitbouw van steun onder de aanhangers van Sanders te onderschatten. Zeker indien het politieke debat in de campagne van Sanders zo sterk gericht is tegen de gevestigde politici van de grote bedrijven.

Het zal voor een bredere groep van aanhangers van Sanders duidelijk worden dat steun geven aan Hillary Clinton neerkomt op de politieke liquidatie van de agenda waar zij voor opkwamen, met name de strijd tegen de macht van de grote bedrijven. Als er geen georganiseerde poging is om het politieke debat te voeren, kan een groot deel van de basis van Sanders in demoralisatie vervallen als Sanders Clinton steunt.

Het is waarschijnlijk dat Sanders Clinton zal steunen, maar er kunnen nog een aantal zaken gebeuren tussen nu en midden 2016. Ook de bewuste interventie van socialistische partijen kan een verschil maken. Het kan niet uitgesloten worden dat Sanders onder sterke druk van onderuit komt waardoor hij verder gaat dan zijn huidige bedoelingen. Dit kan zeker het geval zijn indien de primaries bij de Democraten gepolariseerd worden en de partijleiding hem brutaal aanpakt.

Het zou verkeerd zijn om te denken dat de positie van Sanders niet kan veranderen onder druk van de gebeurtenissen. Toen Kshama Sawant eind 2013 voor Socialist Alternative werd verkozen in de gemeenteraad van Seattle, kreeg ze telefoon van Sanders om haar te feliciteren. Sawant vroeg Sanders om de eis van een minimumloon van 15 dollar per uur publiek naar voor te brengen. Jammer genoeg was Sanders daar toen nog niet tot bereid. Anderhalf jaar later, bij de lancering van zijn kandidatuur in mei 2015, was de eis van 15 dollar voor het eerst onderdeel van zijn platform. De kracht van de strijd voor 15 dollar en de groeiende steun voor deze eis hadden een impact en zorgden ervoor dat de positie van Sanders wijzigde.

Op dit ogenblik wijst alles erop dat Sanders Clinton zal steunen als hij de primaries bij de Democraten verliest. Maar een positief voorstel aan Sanders om de sterkst mogelijke uitdaging tegen Clinton uit te bouwen, gekoppeld aan een versterking van de socialistische beweging en het verbinden van de campagne met strijdbewegingen en acties, zal mee de basis helpen leggen voor steun van aanhangers van Sanders voor een onafhankelijke politieke koers. Als Sanders dan Clinton steunt, moeten we zijn aanhangers vragen om steun te geven aan de sterkste onafhankelijke kandidaat die tegen de grote bedrijven ingaat.

We zijn het eens met Howie Hawkins als hij schrijft: “We moeten uitleggen waarom een onafhankelijke politieke positie de beste manier is om de progressieve krachten op te bouwen, waarom de Democratische partij historisch de rol van begraafplaats van progressieve bewegingen speelt en waarom er in 2016 een progressief alternatief nodig is als Sanders verliest en Clinton steunt. Ik verwacht niet dat velen de campagne van Sanders zullen verlaten voor het einde van de primaries. Maar ik verwacht dat velen na de primaries een plan B, een progressief alternatief op Clinton, zullen zoeken.”

Dat laatste is voor Socialist Alternative heel belangrijk. Wij willen een zo sterk mogelijk ‘plan B’ en een bewuste socialistische kracht in de bewegingen van werkenden en onderdrukten. Een tactiek om dit zo efficiënt mogelijk te doen in 2015 is tussenkomen in de campagne van Bernie Sanders met voorstellen in de richting van de opbouw van een beweging die politiek onafhankelijk is en om zo een sterker profiel voor socialistische activisten op te bouwen. Dit kan samen met een tweede overwinning van Sawant in november de basis leggen voor een sterkere socialistische beweging die kan bijdragen aan een sterkere onafhankelijke campagne in de presidentsverkiezingen van 2016.

Jill Stein en het ‘plan B’

Jill Stein is kandidaat voor de nominatie van de Groene Partij in de presidentsverkiezingen. Socialist Alternative steunde haar vorige presidentscampagne en haar lokale campagnes in Massachusetts. We verwelkomen haar aankondiging en haar duidelijk

onafhankelijke linkse campagne.

Hawkins pleit voor een standpunt dat kort door de bocht gaat: “Vanuit een onafhankelijk socialistisch standpunt, is al het geld en de tijd die naar Sanders en dus naar Clinton gaat geld en tijd die aan de kandidatuur van Jill Stein zouden besteed kunnen worden om haar in het hele land op de stembrieven te krijgen – het is de enige onafhankelijke linkse campagne in 2016 die daarin kan slagen.”

We begrijpen de gevoelens die achter deze benadering zitten. Maar we vinden het onrealistisch en denken dat het voorbijgaat aan het feit dat de Sanders een grote steun krijgt op een linkse basis, of socialisten dit nu leuk vinden of niet. De realiteit is veel complexer dan wat de eenvoudige strategie van Hawkins laat uitschijnen. Veel aanhangers van Sanders hebben spijtig genoeg nog niet van Jill Stein gehoord. Anderzijds kan Sanders grote zalen laten vollopen zodra een meeting aangekondigd wordt. De massamedia volgen zijn campagne. Hij krijgt miljoenen dollars van gewone werkenden. Deze campagne heeft een grote aanwezigheid op sociale media. Er zijn honderden bijeenkomsten om de campagne voor te stellen met tal van nieuwe activisten en een groeiende naamsbekendheid.

De onafhankelijke linkerzijde – waaronder Jill Stein, de Groene Partij, Kshama Sawant en Socialist Alternative – hebben dit niet. Maar dit is wel het publiek waar Jill Stein, de Groene Partij en Socialist Alternative gehoor kunnen vinden en waarop we kunnen bouwen als we in de verkiezingen van 2016 een doorbraak willen maken met de onafhankelijke linkerzijde.

Wij zijn het volmondig eens met Jill Stein, Howie Hawkins en de Groene Partij dat de Democratische Partij wordt gecontroleerd door de grote bedrijven en dat er in 2016 een onafhankelijk politiek alternatief op de Democraten en Republikeinen nodig is. De uitdaging – en de kans – voor ons is om ingang te vinden bij de grote aantallen werkenden en jongeren die nu politiek actief worden tegen de dominantie van de grote bedrijven en aangetrokken worden door de radicale boodschap van Sanders.

We stellen zeker niet voor dat Jill Stein haar campagne opbergt. We denken integendeel dat Stein en alle voorstanders van een onafhankelijke linkse politieke koers de discussie met de aanhangers van Sanders moeten aangaan. We moeten hen duidelijk maken dat we het eens zijn over de nood aan een politieke revolutie tegen de miljardairs, verzet tegen politici van de grote bedrijven zoals Hillary Clinton, verzet tegen de vrijhandelsverdragen, steun aan een minimumloon van 15 dollar per uur, hogere belastingen voor de rijken, gratis hoger onderwijs, een massaal programma van groene jobs, degelijke gezondheidszorg, ... Maar we moeten hen ook duidelijk maken dat dit allemaal niet kan bereikt worden binnen het kader van de Democratische Partij. Dit is voor een grote meerderheid van de aanhangers van Sanders nog niet duidelijk, maar de ervaring van een nederlaag van Sanders in de primaries bij de Democraten zal de discussie hierover op de agenda zetten. Jill Stein kan samen met socialisten deze discussie voorbereiden door banden te smeden met de aanhangers van Sanders en hen te waarschuwen voor de bedrijfsbelangen die de Democraten domineren.

We kunnen duidelijk maken dat Hillary Clinton aan de andere kant staat in alle thema's waarvoor Sanders campagne voert. We moeten eisen dat Sanders weigert om Clinton te steunen.

Hij zou in de plaats daarvan beter zelf opkomen in de parlementsverkiezingen. Stein en de Groene Partij kunnen uitleggen dat ze proberen toegang te krijgen tot de stembrieven in alle 50 staten (een campagne die we met Socialist Alternative volledig steunen) zodat Sanders en de progressieven een plan B hebben indien Sanders de primaries verliest. Stein en de Groene Partij kunnen Sanders publiek uitnodigen om hun campagne te steunen indien hij de primaries verliest. Als Sanders onder druk van zijn basis zo'n stap zou zetten, biedt het meteen de grootste kans voor een onafhankelijke linkse campagne sinds decennia.

Sommigen werpen op: wat indien Sanders weigert om een onafhankelijke campagne te steunen en uiteindelijk toch voor Clinton oproept? Bernie Sanders heeft meermaals verklaard dat hij niet onafhankelijk van de Democraten wil opkomen en de kandidaat van de Democraten zal steunen. Dat klopt. Maar deze discussie willen we voeren met de activisten in zijn campagne om daar steun te vinden voor een onafhankelijke campagne.

Dit zou versterkt worden indien de campagne van Stein sterker aanwezig is op de meetings van Sanders en daar gebruik van zou maken om deze elementen met alle aanwezigen te bespreken. Jill Stein en haar campagne kunnen zich richten op Sanders en, belangrijker, op de lokale activisten in heel het land, om samen te werken rond de thema's waarover we het eens zijn: verzet tegen de vrijhandelsakkoorden, steun aan 15 dollar per uur, algemene gezondheidszorg, verzet tegen Clinton en de dominantie van de grote bedrijven op het politieke stelsel, ...

Het zou het profiel van Stein versterken en haar in een goede positie brengen op het ogenblik dat de campagne van Sanders moet reageren op de beslissing van Sanders om Clinton te steunen. In dat geval zou Stein mogelijk een groot aantal aanhangers van Sanders kunnen overwinnen en ervan overtuigen dat ze niet in de val van de Democratische Partij mogen stappen. Als Jill Stein geen dergelijke benadering heeft, dreigt ze een grote kans voor een doorbraak van een onafhankelijke linkse politiek te missen. De ervaring van de uitstekende campagne van Howie Hawkins voor de positie van gouverneur van New York in 2014 bevestigt het belang van een dergelijke tactiek. Hawkins nam een gevoelige houding in ten aanzien van de campagne van Zphyr Teachout, een linkse Democraat die in de primaries opkwam tegen de rechtse anti-vakbondskandidaat Andrew Cuomo. Hawkins betuigde terecht zijn solidariteit met de kiezers van Teachout en benadrukte dat hij het met veel elementen van het programma van Teachout eens was en dat we moeten ingaan tegen de politieke marionetten van de superrijken. De campagne van Hawkins probeerde om steun van de kiezers van Teachout te krijgen toen hij in de primaries verloor. Volgens Hawkins zelf kwamen ongeveer de helft van de stemmen die hij uiteindelijk haalde van mensen die eerder in de primaries voor Teachout stemden.

“Volk voor Bernie”

Duizenden mensen zijn actief in de campagne van Sanders, zij maken zeker niet allemaal deel uit van de officiële structuren van de Democraten. Zo ontstond er een nieuwe organisatie van voornamelijk Occupy-activisten onder de noemer ‘Volk voor Bernie’. Deze organisatie is er open voor al wie eraan wil deelnemen. De verantwoordelijken van de campagne steunen de beslissing van Sanders om aan de primaries bij de Democraten deel te nemen, maar het is tegelijk een open forum voor ideeën over hoe de

boodschap van Sanders kan verspreid worden.

Deze campagne stelt: “People for Bernie is geen campagne van bedrijven, professionele medewerkers of een top-down bedoening waarbij de boodschap strikt gecontroleerd wordt. Het is een uitdrukking van een diversiteit aan bewegingen, waarvan velen de Democratische Partij niet zien als middel om hun hoop te realiseren. Het is een uitdrukking van onze wil tot fundamentele verandering, niet enkel verandering van de gezichten aan de top van de politieke piramide. People for Bernie geeft uitdrukking aan de dringende vraag naar een bredere politieke activiteit van onderuit.”

In de discussie met wie hier enthousiast over is, moeten we geen afwijzende benadering hebben waarbij we aanhangers van Sanders afdoen als ‘kiesvee’ zoals dit gebeurde door prominente Groenen. We kunnen naar de bijeenkomsten van People for Bernie gaan en daar aan de discussie deelnemen en ingaan op de vraag hoe we de macht van de superrijken kunnen breken of nog op wat de Democratische partij is, de nood aan een onafhankelijke koers en waarom Sanders Clinton niet mag steunen. We kunnen voorstellen doen voor publieke meetings van ‘People for Bernie’ om de positieve elementen van het programma van Sanders te bespreken en dit te verbinden met activiteiten in bewegingen. We kunnen ervoor zorgen dat er op dergelijke meetings ook socialistische sprekers zijn.

Socialist Alternative heeft zijn politieke meningsverschillen met Sanders meermaals naar voor gebracht. We verwerpen zijn steun aan de Israëliische staat, zijn steun aan de Amerikaanse oorlogen in Afghanistan en Joegoslavië en vinden dat hij meer moet ingaan tegen racisme en andere vormen van onderdrukking. Maar om een gehoor te vinden onder diegenen die nu door de campagne van Sanders aangetrokken worden, moeten we vooral ingaan op de strategie en het beleid dat nodig is om overwinningen te boeken met het radicale verzet tegen de dominantie van de grote bedrijven waar de campagne van Sanders op draait.

We moeten ingaan op de vraag hoe we 15 dollar kunnen bekomen maar ook een massaal programma van jobcreatie, degelijke gezondheidszorg en een stopzetting van het besparingsbeleid. Het leidt meteen tot discussie over het feit dat de Democraten tal van aanvallen op de werkende bevolking uitvoeren en dat we moeten bouwen aan bewegingen van onderuit op straat, op de werkvloer, onder jongeren en in verschillende gemeenschappen om zo te strijden tegen alle onrechtvaardigheden die eigen zijn aan dit systeem. We moeten erop aandringen dat de campagne van Sanders duidelijker is in het verzet tegen racistische aanvallen en politiegeweld. We kunnen dit op een positieve manier brengen door te spreken over een zo breed mogelijke beweging tegen de agenda van Wall Street. Dit is de beste manier om gehoor te vinden voor een onafhankelijke politieke koers en een socialistisch programma.

Uitstekende reacties op socialistische ideeën

Socialist Alternative was aanwezig op tal van meetings van Sanders in heel het land. We kregen uitstekende reacties van de aanwezigen. Er was een grote interesse in onze krant en velen wilden meer weten over socialistische standpunten. Veel nieuwe activisten van ‘People for Bernie’ verwelkomden de opstelling van Socialist Alternative en kwamen zelf naar buiten met hun

verzet tegen steun aan Clinton. Ze stelden dat hun nieuwe organisatie banden moet aangaan met strijdbewegingen van onderuit. Sommige van deze activisten denken actief na over socialistische ideeën en over hoe fundamentele verandering mogelijk is. Er is een grote interesse voor de oproep van Sanders voor een grote studentenbetoging tegen inschrijvingsgelden. We moeten die oproep opnemen en er gebruik van maken om duidelijk te maken welke strijd nodig is om de samenleving te veranderen. Er is een grote openheid voor deze benadering en dat kan bijdragen aan een mobilisatie van onderuit en het zal activisten ook voorbereiden op het debat over steun aan Clinton.

Onze ervaring op de meetings van ‘People for Bernie’ wijst op een erg gemengd bewustzijn onder de aanhangers van Bernie Sanders. Onder een grote meerderheid is een sterke afkeer – zelfs haat – tegen het volledige politieke systeem dat de belangen van de grote bedrijven dient. Deze afkeer richt zich zowel tegen de Democraten als tegen de Republikeinen. Er is overeenstemming dat er nood is aan een nieuwe ‘derde’ partij en het verzet tegen Hillary Clinton wordt breed gesteund. Er is op dit ogenblik brede steun voor ons standpunt dat Bernie Clinton niet mag steunen en zelf op onafhankelijke basis aan de verkiezingen moet deelnemen als hij de primaries verliest.

We hebben openlijk uitgelegd dat wij geen deel van de Democratische partij uitmaken en ons ook niet zullen registreren om in de primaries te stemmen. We moedigen anderen niet aan om dit te doen omdat we denken dat er een nieuwe partij nodig is als alternatief op de Republikeinen en de Democraten. Sommigen, zeker diegenen die al langer in de Democratische partij actief zijn, verwerpen deze benadering. Zij benadrukken een pragmatische oproep en stellen dat Bernie nu eenmaal aan de Democratische primaries deelneemt en dat zijn aanhangers er alles aan moeten doen opdat hij de nominatie effectief wint. Een meerderheid is het rond deze kwestie niet met ons eens, maar er is openheid tot discussie en debat.

Dit debat zal bovendien scherper worden als de campagne van Sanders een crisis kent als duidelijk wordt dat Sanders de primaries niet zal winnen en voor de keuze zal staan om Clinton te steunen of onafhankelijk van de Democraten verder te gaan. De campagne van Sanders wordt dan een arena voor politieke discussie, debat en verduidelijking van ideeën voor radicaliserende werkenden en jongeren. Socialisten moeten aanwezig zijn waar duizenden mensen voor het eerst politiek actief worden en hen doorheen discussie overtuigen van een socialistisch alternatief.

Geschiedenis van onafhankelijke campagnes

In zijn artikel besteedt Howie Hawkins veel aandacht aan de geschiedenis van de Socialist Party USA en meer bepaald aan Eugene Debs die als presidentskandidaat opkwam. Er worden ook andere voorbeelden gegeven die wijzen op de correcte roep naar een onafhankelijke positie. Hawkins maakt punten waar we het in het algemeen mee eens zijn, maar zijn benadering is te simplistisch. De huidige situatie (maar ook het verleden dat in zijn artikel aan bod komt) is vaak complexer dan de wijze waarop Hawkins het voorstelt.

De Socialist Party USA had geen duidelijk socialistisch programma, onder de partijleiders waren er oprechte marxisten zoals Eugene Debs en James Cannon maar ook tal van vakbondslei-

Eugene Debs

ders die ver gingen in hun toegevingen of reformistische politici. Deze partij ontstond niet als 'afgewerkte' arbeidersorganisatie. Er zijn gelijkenissen met de huidige situatie in de zin dat deze partij ontstond op basis van splitsingen in progressieve bewegingen, waaronder ook bewegingen van boeren en kleine ondernemers naast arbeidersbewegingen. Deze geschiedenis bevat veel lessen voor socialisten vandaag, maar Hawkins beperkt zich tot een zwart en wit verhaal. Aan de rechterkant van de Socialist Party USA waren sommigen overigens ook lid van de gevestigde partijen, terwijl veel linkse activisten ook lid waren van radicalere groepen.

Ondanks alle beperkingen van de Socialist Party aan het begin van de 20ste eeuw, zou het vandaag een enorme stap vooruit zijn indien we een gelijkaardige 'socialistische' organisatie kenden met tienduizenden leden en verkozenen. Jammer genoeg is dit niet het geval. We zitten nog niet in dat stadium van klassenstrijd, organisatie en bewustzijn in de VS.

We moeten eerlijk kijken naar de krachten die actief zijn in de onafhankelijke linkerzijde. We zijn klein, maar hebben grote kansen. De overwinning van Kshama Sawant en de goede resultaten van Howie Hawkins tonen de mogelijkheden als we kunnen inspelen op de ontwikkelende strijdbaarheid. Maar de zwakte van onafhankelijke linkse krachten, maakt dat het onvermijdelijk is dat de stemming tegen de dominantie door de grote bedrijven ook andere uitdrukkingen vindt zoals steun voor de linkerzijde in de Democratische Partij. Organisaties als Socialist Alternative of de Groene Partij moeten hun onafhankelijke positie behouden, maar tegelijk een band aangaan met diegenen die betrokken zijn in campagnes van anderen om het debat over hoe we vooruit kunnen gaan te voeren.

De Groene Partij, met Hawkins als een leidinggevend lid, is geen expliciet socialistische partij en zelfs niet uitdrukkelijk gericht op de arbeidersklasse. Dit spreekt de veralgemeningen van Hawkins over socialistische principes en een onafhankelijke klassenpositie tegen. De partij heeft geen sterke banden met vakbonden of andere arbeidersorganisaties. Veel leden van de Groenen steunen Democraten bij verkiezingen. Maar toch steunt Socialist Alter-

native campagnes van linkse Groenen zoals Hawkins, Jill Stein en anderen om te bouwen aan een onafhankelijke linkse politieke kracht. Het is een uitdrukking van de huidige situatie en het bestaande bewustzijn.

In de jaren 1990 had de kleine Amerikaanse Labor Party het potentieel om te ontwikkelen tot een arbeidersorganisatie, maar ook deze formatie was niet volledig politiek onafhankelijk van de Democraten. De voorloper van Socialist Alternative, Labor Militant, was betrokken in de Labor Party en nam een prominente positie in de leiding ervan in. Tegelijk bleven we pleiten voor een volledige onafhankelijke positie met positieve voorstellen om met de Labor Party eigen kandidaten naar voor te brengen in verkiezingen.

De huidige politieke situatie en de groeiende populariteit van Bernie Sanders is complex en vereist een genuanceerde stellingname. Sanders omschrijft zichzelf als een 'democratische socialist' en komt op voor een aantal radicale eisen voor de arbeidersklasse en tegen de grote bedrijven in. Maar hij zegt ook dat hij de Democratische kandidatuur in 2016 zal steunen. Het maakt dat de campagne van Sanders, zoals vele andere bewegingen en politieke formaties die nog zullen ontstaan, een plaats voor open discussie is waar we steun kunnen vinden voor socialistische standpunten. Socialisten en Groenen moeten actief deelnemen aan dit debat om een bredere steun voor hun ideeën te vinden in deze bredere beweging van werkende mensen.